

Отже, діяльність аграрних підприємств в умовах воєнного стану є складним і суперечливим процесом. З одного боку, внаслідок бойових дій було знищено або пошкоджено значну частину сільськогосподарської інфраструктури, що призвело до зниження врожайності та обсягів виробництва сільськогосподарської продукції. З іншого боку, незважаючи на ці виклики, аграрні підприємства докладають зусиль для забезпечення продовольчої безпеки країни, збільшуючи експорт продукції та переорієнтуючи свою діяльність на виробництво продуктів харчування, які є найбільш затребуваними на внутрішньому ринку.

Список використаних джерел:

1. Київська школа економіки. Огляд збитків від війни в сільському господарстві України. URL: https://kse.ua/wp-content/uploads/2022/11/Damages_report_issue2_ua-1.pdf
2. Мінагрополітики збільшило прогноз цьогорічного врожаю зернових та олійних до 76,7 млн тонн. URL: <https://minagro.gov.ua/news/minagropolitiki-zbilshilo-prognoz-cogorichnogo-vrozhayu-zernovih-ta-olijnih-do-767-mln-tonn>
3. Усата Н. Вплив війни на розвиток аграрного сектору України. Розвиток аграрного сектору та сільських територій в умовах воєнного часу й повоєнного відновлення України : Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 28 вер. 2023 р. / Редкол.: Ю. О. Лупенко, М. І Пугачов, О. М. Нечипоренко та ін. Київ: ННЦ «ІАЕ», 2023. С.89-91.

УДК: 657:005.93

Олійник Яна Вікторівна,

*д.е.н., директор Інституту післядипломної освіти,
Державна навчально-наукова установа «Академія фінансового управління»,
м. Київ, Україна*

Зінченко Алла Григорівна,

*к.і.н., доцент кафедри зв'язків з громадськістю,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»,
м. Київ, Україна*

ПІДХОДИ ЩОДО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО КОНТРОЛЬОВАНІ ОПЕРАЦІЇ ПЛАТНИКАМИ ПОДАТКІВ У РЕСПУБЛІЦІ УЗБЕКИСТАН

Розвиток міжнародних економічних зв'язків актуалізує необхідність підвищення прозорості оподаткування міжнародних груп. Податкові органи Узбекистану застосовують правила трансфертного ціноутворення, відповідно до яких платники податків повинні взаємодіяти виключно на ринкових умовах і не виводити капітал із країни, щоб занизити податкові зобов'язання. З 1 січня 2022 року введено в дію Розділ VI Податкового кодексу Республіки Узбекистан «Податковий контроль при трансфертному ціноутворенні» [1]. Відповідно до норм Податкового Кодексу у документації щодо трансфертного ціноутворення платники податків повинні розкрити параметри угод та довести, що укладають їх на ринкових умовах. Для всіх угод із взаємозалежними особами платники податків зобов'язані готувати документацію у формі, яка має містити:

функціональний аналіз сторін контрольованої угоди (за умови проведення такого аналізу платником податків); відомості про організаційну структуру платника податків; опис умов угоди; обґрунтування вибору методу трансфертного ціноутворення та джерел інформації; розрахунок інтервалу ринкових цін та коригування податкової бази, виробленої платником податків [2]. Звітність з питань трансфертного ціноутворення надається шляхом повідомлень платників податків про контрольовані угоди та запитом документації по трансфертному ціноутворенню. Звітуються платники податків не за всіма угодами, а тільки за контрольованими, перелік яких визначається ст. 180-181 Податкового кодексу Республіки Узбекистан. До них відносяться: всі угоди узбецьких платників податків із взаємопов'язаними нерезидентами; угоди за певними критеріями із взаємопов'язаними резидентами; зовнішньоторговельні угоди з невзаємопов'язаними нерезидентами [1]. Ознаки взаємопов'язаності осіб наведено у ст. 37 Податкового Кодексу Республіки Узбекистан.

Платники податків зобов'язані повідомляти податкові органи про контрольовані угоди, вчинені в календарному році одночасно з поданням фінансової звітності через персональний кабінет платника податків або у паперовій формі. Форма повідомлення про контрольовані угоди та порядок її заповнення затверджено додатком №2 до ПКМ №111 від 10.03.2022 р. [3].

Відповідно до ст.182 Податкового Кодексу відомості про контрольовані угоди повинні містити таку інформацію: календарний рік, за який подаються відомості про скоєні контрольовані угоди; предмет угоди; відомості про учасників угоди:

а) повне найменування юридичної особи та її ідентифікаційний номер платника податків (якщо юридична особа перебуває на обліку в податкових органах Узбекистану);

б) прізвище, ім'я, по батькові індивідуального підприємця та його ідентифікаційний номер платника податків;

в) прізвище, ім'я, по батькові та громадянство фізичної особи, яка не є індивідуальним підприємцем;

г) сума отриманих доходів та (або) сума вироблених витрат (понесених збитків) за контрольованими угодами – з виділенням сум доходів (витрат) за угодами, ціни яких підлягають регулюванню. Ці відомості можна підготувати за групою однорідних угод [1].

З 1 червня 2023 року податкові органи можуть запросити документацію щодо трансфертного ціноутворення за 2022 рік. Її потрібно надати протягом 30 календарних днів. В цій документації перевіряється повнота обчислення та сплати: податку на прибуток; податку користування надрами (якщо предмет угоди – корисне копалина з оподаткуванням по адвалорній податковій ставці, та одна із сторін угоди - платник зазначеного податку); податку на доходи фізичних осіб; податку на додану вартість (якщо однією зі сторін угоди є особа, яка не є платником податків відповідного податку); акцизного податку (якщо однією зі сторін угоди є особа, яка не є платником податків відповідного податку) [4].

Якщо не подавати інформацію про контрольовані угоди, а податкові органи

отримають про них інформацію під час податкової перевірки чи податкового моніторингу, то буде нарахований штраф у розмірі 40% від несплаченої суми податку [4].

Таким чином, правила трансфертного ціноутворення у податковому законодавстві та регулювання розкриття інформації про контрольовані операції платниками податків у Республіці Узбекистан є важливими кроками на шляху прозорості оподаткування та протидії розмиванню податкової бази країни.

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс Республіки Узбекистан. URL:<https://lex.uz/ru/docs/4674893> (дата звернення: 25.11.2023).

2. Огляд правил трансфертного ціноутворення (ТЦО) в Узбекистані. 23.03.2023 г. URL: <https://b1.ru/insights/tax-messenger/tax-messenger-tco-uzbekistan-23-march-2023/> (дата звернення: 26.11.2023).

3. «Положення про порядок заповнення форм повідомлення про контрольовані угоди». Додаток №2 до Постанови КМ РУз від 10.03.2022 р. N 111. URL: [https://nrm.uz/contentf?doc=709276_polojenie_o_poryadke_zapolneniya_form_vedomleniya_o_kontroliruemih_sdelkah_\(prilozhenie_n_2_k_postanovleniyu_km_ruz_ot_10_03_2022_g_n_111\)&products=1_vse_zakonodatelstvo_uzbekistana](https://nrm.uz/contentf?doc=709276_polojenie_o_poryadke_zapolneniya_form_vedomleniya_o_kontroliruemih_sdelkah_(prilozhenie_n_2_k_postanovleniyu_km_ruz_ot_10_03_2022_g_n_111)&products=1_vse_zakonodatelstvo_uzbekistana) (дата звернення: 25.11.2023).

4. Трансферне ціноутворення в Узбекистані. Deloitte. 2022. URL: [https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/uz/Documents/tax/RU_Deloitte%20Uzbekistan_TP%20rules%20summary%20\(rus\)_2022.pdf](https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/uz/Documents/tax/RU_Deloitte%20Uzbekistan_TP%20rules%20summary%20(rus)_2022.pdf) (дата звернення: 26.11.2023).

УДК 657

Феденко Дмитро Олександрович,

*аспірант кафедри бухгалтерського обліку та консалтингу,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана,
м. Київ, Україна*

ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ, ЩО ОТРИМАНІ ЗА КОРДОНОМ: ТЕОРЕТИЧНА ТА МЕТОДОЛОГІЧНА СКЛАДОВА

Оподаткування доходів фізичних осіб, отриманих за кордоном, є важливим аспектом податкової системи багатьох країн. Для ефективного оподаткування таких доходів, держави встановлюють спеціальні правила та процедури. У цій доповіді розглянемо загальні принципи оподаткування заробітку та інших доходів фізичних осіб, які отримують з-за кордону.

Розглянемо кожен з пунктів, що впливає на проблематику, більш детально:

1. Визначення доходів, що підлягають оподаткуванню:

- Заробітна плата: заробітна плата, отримана за роботу в іноземних компаніях або організаціях, може підлягати оподаткуванню як в країні походження (де ви працюєте), так і в країні проживання (де ви є резидентом). Багато країн мають податкові угоди, які визначають, де та як буде оподатковуватися ця заробітна плата.
- Інші види доходів: це може включати різні види доходів, такі як гонорари, дивіденди, проценти, роялті, орендні платежі, призи і доходи від продажу